

der menes med, eftersom der i denne Henvendelse er talt om Partier i Stedet for om Thinget. Og da er det atter interessant at se, med hvilke Vind den høitagtede Regjering har betragtet den Sjæring, som den ærede Justitsminister tror at kunne lede. Forleden hørte vi det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgkreds (Frederiksen) sige: Lad os for Guds Skyld ikke faae Opløsning, thi Vælgerne ere værre end deres Repræsentanter. Jeg hører nu ikke til dem, der ere saa bange for Opløsning eller for Vælgerne, men jeg tror, at der ligger Noget i denne Udtalelse, som er sandt, og det er, at dersom Ministeriet havde — ja, saaledes opfatter jeg det — det rette Syn paa den hele Situation, saa vilde det sige, at det er en stor Velgjerning for Samfundet, at der bestaar et saadant samlet politisk Parti med de Fordringer og det Program, det har; thi det har ved denne sin Dannelselse og ved hele sin Stilling netop — som antydet af den ærede Læser ved disse Utringer — formaaget at holde manges anden videregaaende Bevægelse borte og forstaaet at samle Kræfter, som det maatte foreløbig være lette at komme afsted med, men som det maatte vilde være vanskeligere for Samfundet siden at komme afsted med; om en rolig og besindig Fremskridten paa Lovlighedsens Vej; thi naar Andre raabe paa, at de ere de stærkeste under denne Kamp, saa antager jeg, at de blive de stærkeste, der strengest og alvorligst følge Lovens Vej. Og det skulde være yderliggaaende i et Samfund, det, vi have stillet op; det, vi have bedet om, at det ærede Ministerium skulde bekvemme sig til, for at vi skulde skenke det vor Tilslutning og vor Understøttelse! Det skulde være yderliggaaende, at vi, efter at Grundloven har givet enhver Mand Ret til at møde ved Folkethingsvalgene, da ogsaa ville tillade enhver Mand at møde ved Sogneraads-, Amtsraads- eller Præstevvalg! Det skulde være yderliggaaende, at vi f. Ex. tilbyde Lønninger for Geistligheder, som selv mange af Geistligheden sige, ere meget vel budte, ere meget smukt budte, som Ingen, der er Efterkommere af dem, der hverken eiede Sølv eller Guld, men tog deres Stav og Læste, bør sige, at han ikke er vel stillet med! Det skulde være yderliggaaende, om vi ved noget Medslag i de indirekte Skatter vilde lette Tidens Pinagtighed for dem, der ikke have fra Haanden og i Munden! Og jeg kunde saaledes nævne ethvert af de Forslag, vi have fremsat; de bære Betimelighedens og Moderationens Mærke paa hvert Punkt. (Brix: Svilke Lovsange!). Ja, men jeg fremsætter disse Lovsange paa et Sted, hvor det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) kan staa op og modbevise dem; det er ikke hemmelige Indberetninger, som siden komme frem paa anden Maade i et eller andet Tilfælde, men de komme offentlig frem til Diskussion. — Og det skulde saa fremstilles for Landets Konge som et yderligt gaaende Parti,

dette, som er et besindigt Fremskridtsparti med kun moderate Fordringer i hele sit Program. Ja, Ministeriets gode Villie forudsætter man jo altid, men det's Syn paa Situationen, paa, hvad der gjæver hos Folket, er efter min Formening saa mangelfuld, at det, selv om det vilde, ikke var istand til at lede denne Sjæring. Det var den 23de Decbr., at dette Afstykke blev afgivet. Ministerprotokollen blev forelagt af Ministeriets Præsident i Overensstemmelse med § 16 i Grundloven for Hans Majestæt Kongen. Nu ordner det høitagtede Ministerium det saaledes, at man i 10 Dage maa antage, efter hvad der foreligger Offentligheden, at have et Ministerium, der har stillet sine Portefeuller til Raadighed, det vil ligesom have dem eller ikke have dem, og det stiller Hans Majestæt saaledes, at han med andre uansvarlige Raadgivere, man kalde det nu, hvad man vil, et Raad, et Geheimetatsraad eller hvad man vil, i 10 Dage maa tage en selvstændig Beslutning angaaende en Beslutning i Ministerraadet, og først derefter forhandles Sagen i Statsraadet, hvorfra vi kun have et af Afstykkerne, nemlig Svaret paa Adressen, men derimod ikke det Øvrige, det Mærkværdige, nemlig hvad der kan have bevæget den høitagtede Regjering, der efter den alvorligste Overveelse af hele Situationen var kommen til den Stilling nu at træde tilbage, at være her uden at ville være her. Ja, det spørger jeg til, thi efter den høitagtede Kultusministers Udtalelser igaar var det ikke deres Mening at være her, men nu ere de her, og Faktum er altsaa, at Ministeriet er her uden at ville være her. Men Begrundelsen deraf er ikke fremkommen, og det var yndigt at have faaet Statsraadsprotokollen til Ende, siden man har gjort Begyndelsen med dette Statsraadsarbejde. Der kan jo aldrig være Tale om at ville gribe ind i den konstitutionelle Konges Ret, navnlig under saadanne Forhold, til at tale med dem, han har ligesaa megen eller mere Tillid til end til sine Ministre, det ligger efter min Opfattelse her aldeles udenfor. Men hvorfor har § 16 i Grundloven sagt Forelæggelse af Ministerprotokollen, umiddelbar Tilslutning eller Foredrag i Statsraadet? Hvorfor? Fordi man har i Overensstemmelse med de rette konstitutionelle Grundsætninger villet have de Hensyn saavel til den ansvarlige Konge som til Folket og det ansvarlige Ministerium, at Kongen ikke skulde blive nødt til at tage en Beslutning selvstændig uden Underkrift og Medvirkning af sit ansvarlige Ministerium. Det forekommer mig, at det ærede Ministerium her ved denne Fremgangsmaade har ført Forhandlingerne ind under Forhold, som ikke stemme med Forkrifterne i Grundloven eller med de Grundsætninger, som findes der. Kunde dette gaa med en enkelt Beslutning, saa kan det ogsaa gaa med andre Ministerraadsbeslutninger, at det Mødssatte vedtoges selvstændig efter Raadsfærelse med et uansvarligt Geheimetatsraad og kan det ske efter 10 Dages Mellemrum, saa vil det ogsaa kunne ske